

Žebříček pěti nejmasověji vyráběných současných stíhaček na světě: Proč jich Čína a Amerika tolik staví

 militarywatchmagazine.com/article/five-most-produced-fighters-china-us

Asie a Tichomoří, letadla a protiletadlová letadla

Redakce časopisu Military Watch

5. února 2023

F-35, J-10C, J-20 a J-16 (ve směru hodinových ručiček zleva nahoře)

Od začátku studené války se počet zemí schopných nezávisle vyrábět stíhací letouny prudce snížil, s pokrokem v technologiích a rostoucí složitostí a náklady, což znamená, že dnes pouze Čína a Spojené státy mohou vyrábět své špičkové stíhačky bez jakýchkoli cizích technologií nebo součástí. Jak se stíhačky s každou generací stávaly sofistikovanějšími a nákladnějšími, počet vyrobených letounů se výrazně snížil. Nejprodukovanější stíhačka první generace, například MiG-15 proslulá korejskou válkou, vidělo více než 17 000 vyrobených z velké většiny v Sovětském svazu. Takových čísel bylo

dosaženo navzdory tomu, že jeho technologie byly nahrazeny novějším MiGem-17 pouhé tři roky poté, co vstoupil do služby. Naproti tomu nejprodukovanější stíhačka čtvrté generace, F-16, byla vyrobena méně než 4 500 draků, přestože se vyrábí již více než 45 let. V letech studené války ve výrobě stíhaček dominoval Sovětský svaz následovaný Spojenými státy, přičemž SSSR v každé generaci výrazně předčil zbytek světa, až do čtvrté generace, kdy se začala vyrábět jeho nejrozšířenější stíhačka MiG. -29,

MiG-29M (vpředu) a stíhačky F-16

Z druhé největší světové ekonomiky a největších výdajů na obranu, výrazně snížený ekonomický status Ruska v 21. století a menší rozpočet na obranu znamenaly, že jeho výroba stíhaček je dnes zastíněna dvěma světovými lídry Čínou a Spojenými státy, které jsou v tomto pořadí největšími světovými a druhé největší ekonomiky a výdaje na obranné akvizice současnosti. Tento stav se odráží v žebříčcích čínských a amerických stíhacích programů z hlediska vyrobeného množství. Ačkoli Čína postrádá rozsáhlou síť zámořských klientů, jakou mají Spojené státy nebo Sovětský svaz, samy potřeby její vlastní stíhací flotily stačily k tomu, aby ji posouvaly na vedoucí postavení ve vyráběném množství, a to ve

spojení spohodlný kvalitativní náskok před jinými výrobci než ze Spojených států, takže tito dva mohou účinně soutěžit ve vlastní lize. Hodnocení a zkoumání čtyř bojovníků, které se v současné době vyrábí v největších měřících, o tom jasně svědčí a je uvedeno níže.

F-35 na výrobní lince

1: Lockheed Martin F-35 – Spojené státy americké – přibližně 140 ročně

Největší zbrojní program ve světové historii, F-35, zaznamenal postupný nárůst výrobních čísel od prvního uvedení této třídy do služby v roce 2014, přičemž v roce 2022 bylo vyrobeno 141 draků letadel - jeden drak před svým výrobním cílem. Velká většina z nich byly stíhačky F-35A, malý počet pocházel ze specializovaných variant F-35B a F-35C, které byly navrženy pro vertikální přistání a operace letadlových lodí. Masivní rozsah výroby F-35 převyšuje všechny ostatní stíhací programy a byl podpořen mnoha faktory. Jedním z nich je, že letadlo je jediné své generace ve výrobě v západním světě nebo v jakémkoli západním státě, což mu umožňuje konzistentně získávat všechny zakázky, kde je nabízeno zemím operujícím podle standardů NATO, ať už je to Japonsko, Jižní Korea. , Austrálie, Finsko, Švýcarsko nebo samotné členy NATO.

Kromě toho jsou pořizovací náklady F-35A relativně nízké a srovnatelné s americkými těžkými a evropskými stíhačkami střední hmotnosti ze čtvrté generace, protože byl navržen jako jednomotorový relativně levný protějšek k většímu dvoumotorovému F-22.

Nedostatek objednávek amerického letectva na jakékoli jiné stíhačky po více než deset let fakticky umožnil F-35 přístup k celému rozpočtu letectva na akvizice taktických stíhaček. Poslední F-16 byly dodány v roce 2005, poslední F-22 objednané v roce 2008 a nic jiného nebylo financováno, dokud se od roku 2019 nenakoupil malý počet modernizovaných F-15 . To se spojilo s dominancí na zahraničních trzích, kdy Japonsko plánovalo do pole přes 100 a Británie, Finsko, Austrálie a několik dalších , všechny plánující velikosti flotily hodně přes 50, vedly k tomu, že F-35 se vyrábí ve skutečně masivním měřítku. Stíhací letoun je nicméně stále považován za zdaleka připravený na boj s vysokou intenzitou, přičemž Pentagon to odmítá. schválit jej pro výrobu v plném rozsahu – což by jinak mohlo zvýšit počet vyrobených přes 170 ročně. Vzhledem k tomu, že zbývá přibližně 800 výkonnostních závad a začínají se objevovat nové, byl F-35 široce kritizován zejména za svou spolehlivost a problémy s motorem , i když naprostý rozsah programu a nedostatek alternativy po čtvrté generaci způsobily je příliš velký na to, aby selhal.

J-10C s raketami PL-15 a PL-10

2. Chengdu J-10C – Čína – přibližně 50 ročně

Stíhací letoun J-10C, který vstoupil do služby v roce 2018, poskytl revoluční vylepšení oproti předchozím variantám J-10, a proto byl pořízen v mnohem větším počtu. Lehký proudový letoun „4++ generace“, uvedený do provozu rok po stíhačce páté generace J-20, integroval skutečně pátou generaci úrovně avioniky a výzbroje, včetně infračerveně naváděné střely vzduch-vzduch PL-10 a radarem naváděného PL-15 AESA s dlouhým dosahem. střela vzduch-vzduch. Tyto vlastnosti vedly k tomu, že je vnímán jako hlavní vyzyvatel v boji vzduch-vzduch dokonce i proti protivníkům, kteří jsou dvakrát tak velký, jako je americký F-15 a ruský Su-35, přičemž J-10C má potenciál mít nad oběma náskok. Stíhačka byla vyráběna rychlostí kolem 50 draků ročně, což umožňuje zařízením v Chengdu splnit pákistánskou objednávku na 32 draků za méně než 18 měsíců.

J-10C, podobně jako F-35, je lehký jednomotorový stíhací letoun navržený tak, aby kombinoval sofistikovanost s nízkými výrobními a provozními náklady, i když je velmi výrazně méně nákladný,

zejména pokud jde o provozní náklady na celou dobu životnosti a hmotnost o něco málo více než poloviční. stejně jako jeho americký protějšek. Letoun postrádá pokročilé stealth schopnosti F-35, ale má významné výhody ve výzbroji, míře dostupnosti a všech aspektech letového výkonu. Stíhačka hraje mnohem méně ústřední roli v čínské flotile, která má vyvážené akvizice mezi více třídami stíhaček z různých hmotnostních rozsahů, ačkoli rozsáhlá výroba umožnila letectvu Čínské lidové osvobozené armády (PLA) rychle přivést více perutí na špičkovou úroveň, aniž by se výrazně zvýšily jejich provozní náklady nebo se snížila jejich dostupnost. To je něco, co program F-35 ve většině případů nedosáhl.

Nově vyrobená stíhačka J-20 Stealth

3.. Chengdu J-20 - Čína - Přibližně 32 ročně

Jediný stíhací letoun páté generace jak ve výrobě, tak i nasazený na úrovni letky, jiný než F-35, J-20 se vyrábí v Čcheng-tu společně s J-10C a jeho výrobní zařízení se výrazně rozšířilo od doby, kdy byly dodány první jednotky . PLA Air Force v roce 2016. V současné době se předpokládá, že je v provozu více než 200 kusů, přičemž výrobní rozsah je přibližně 32 draků ročně očekává se, že bude i

nadále narůstat možnost přiblížit se k 50 ročně. Na rozdíl od F-35 je J-20 těžký dvoumotorový stíhací letoun navržený tak, aby maximalizoval výkon a tvořil elitu čínské flotily. Letoun tak může supercruise a nést výrazně větší senzory a těžší zbraňový náklad než F-35, přičemž těží z mnohem vyšších operačních nadmořských výšek a větší úrovně manévrovatelnosti. Očekává se, že J-20 vstoupí do služby v několika variantách, přičemž dvoumístný letoun byl poprvé představen v říjnu 2021 a měl by sloužit jako ovladač dronu, zatímco upravená verze s vylepšenými schopnostmi stealth byla poprvé spatřena v prosinci 2022 .

Varianta elektronického boje J-16D

4.. Shenyang J-16 - Čína - Přibližně 30 ročně

Druhá čínská třída těžkých stíhaček, která podle odhadů vstoupila do služby kolem roku 2015, J-16 je nejnovější a nejpokročilejší v dlouhé řadě derivátů sovětské konstrukce Su- 27 Flanker , která se poprvé začala vyrábět v Číně v polovině 90. . J-16 byl vyroben v mnohem větším měřítku než jakýkoli jiný derivát Flanker ve své době a těží z mnohem vyššího použití kompozitních materiálů a sofistikovanějších zbraní, sensorů a avioniky než modely používané v Rusku. Letoun se vyrábí v měřítku přibližně 30 kusů ročně, ačkoli výrobní zařízení jsou sdílena s jinými deriváty Flanker. Patří mezi ně

J-11B, jehož poslední kusy byly vyrobeny v roce 2018, a derivát J-11 založený na nosiči J-15, který zůstává ve výrobě v malém měřítku pro námořnictvo. J-16 je možná nejschopnější před pátou generací těžkého stíhacího letounu ve službě po celém světě, i když mu konkurují americký F-15EX, J-15B a nadcházející ruský Su-35SM. Žádný z nich se však nevyrábí ani v polovičním měřítku. V kombinaci s J-20 a několika staršími modely byla masivní výroba J-16 klíčem k tomu, aby Čína mohla postavit větší flotilu těžkých stíhaček než Rusko a NATO dohromady.

Nově vyrobené stíhačky JF-17 Block 3

5. Chengdu JF-17 – Čína a Pákistán – přibližně 22 ročně

JF-17 pocházející z velmi lehké řady srovnatelné se švédskými Gripeny a nižší než F-16 a J-10 byl vyvinut pro export především pro potřeby pákistánského letectva. Pákistán tak měl významné vstupy do rozhodnutí o vývoji programu a produkoval velkou část bojovníků doma. Výroba v Číně začala v roce 2007 a v Pákistánu následující rok, přičemž pákistánské letectvo jich nasadilo již přes 140. Další jednotky byly exportovány do Myanmaru a Nigérie. Nejnovější varianta, JF-17 Block III, je v současné době ve výrobě a má schopnosti velmi výrazně napředsých předchůdců včetně

radaru AESA a avioniky a výzbroje vysoce srovnatelné s těmi z J-20, J-16 a J-10C. Stíhací letoun má nižší provozní náklady a nároky na údržbu než J-10C a je mnohem levnější na výrobu, ale má mnohem horší letové výkony. Výroba JF-17 byla rozšířena na konci roku 2010 a očekává se, že se bude dále výrazně zvyšovat, protože variantu Block III nejen získá ve větším počtu Pákistán, ale očekává se také, že bude mnohem konkurenceschopnější v zahraničí. Myanmar usiloval o dohodu o licenční výrobě letadla, která by mohla usnadnit střední výrobu v zemi, přičemž se očekává, že zahraniční zájem poroste, jakmile bude varianta Block III plně funkční v pákistánském provozu.

Čínské letectvo Čínský vývoz zbraní Čínská vojenská modernizace F-16 F-35 F-35A J-10 J-10C J-16 J-20 JF-17 JF-17 Blok III MIG-29 MiG-15 MiG-17 US Air Force Vývoz zbraní z USA Modernizace americké armády SSSR

Zpravodaj